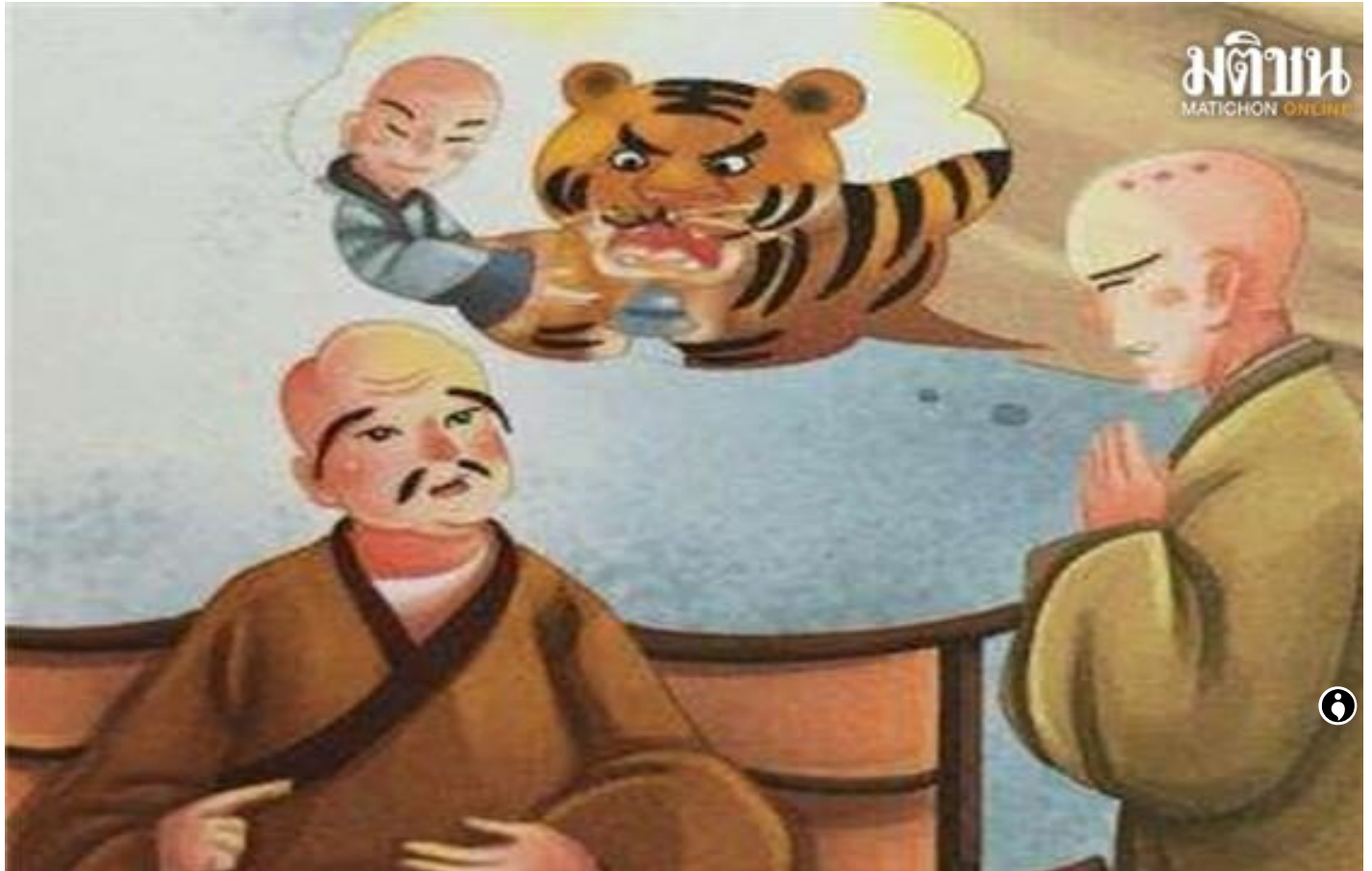

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (253) 成语故事 (二五三)

วันที่ 27 มีนาคม 2565 - 10:33 น.

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	อ. ช่อชิ่ง เมธาธารณกุล ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มฟล.

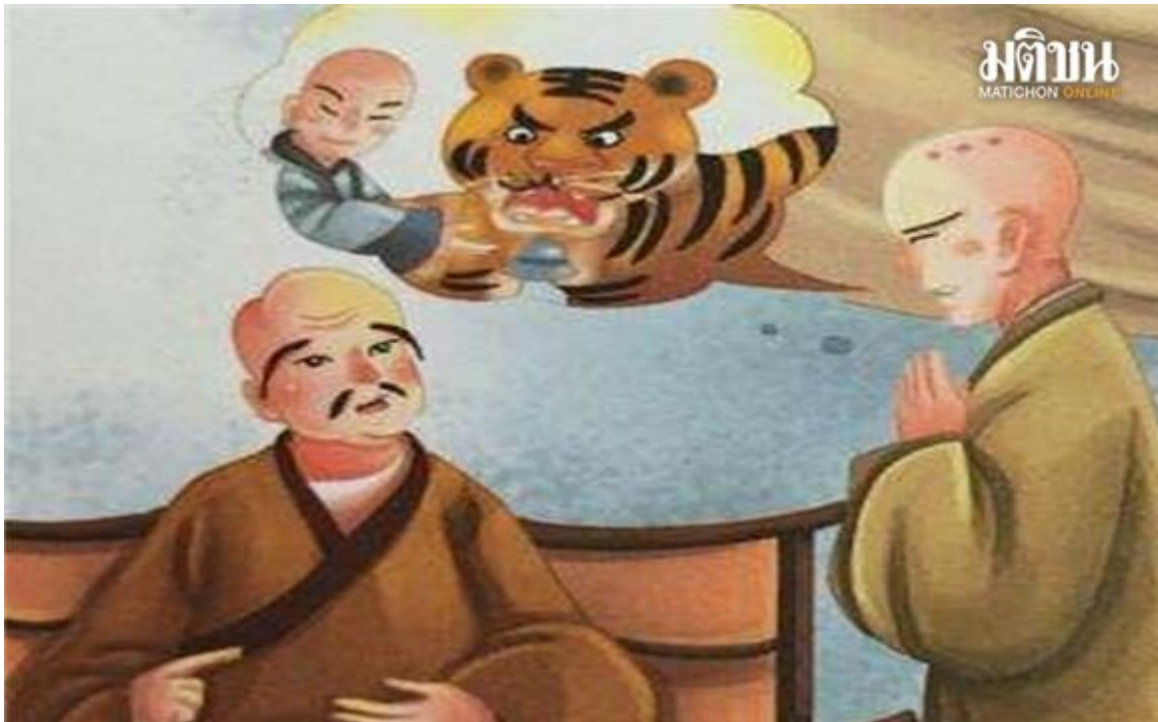
เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (253) 成语故事 (二五三)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 解铃还须系铃人/解铃還須系鈴人 jiě líng hái xū xì líng rén (เจี้ย หลิง ไหฺชวี ซี้ หลิง เหวิน) โดย คำว่า 解jiě (เจี้ย) แปลว่า แก่ ปลด 铃/鈴 líng (หลิง) แปลว่า กระดิ่ง 还须/還須 hái xū (ไหฺชวี) แปลว่า ยัง ยังต้อง คงต้อง 系 xì (ซี้) แปลว่า ผูก มัด 人 rén (เหวิน) แปลว่า คน ดังนั้น เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง แก่กระดิ่งที่ผูกก็ต้องใช้คนที่ผูกกระดิ่ง คนผูกกระดิ่งก็ต้องแก้กระดิ่งที่ตัวเอง ซึ่งตรงกับของไทยเราก็คือ เรียนผูกต้องเรียนแก้ หรือ ใครเป็นคนก่อเหตุ ก็ต้องไปแก้เอง มาดูนิทานตัวอย่างกันครับ

เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2565 ที่ผ่านมา มีการเจรจาอันยาวนานครั้งหนึ่งระหว่างผู้นำสหรัฐอเมริกา กับผู้นำจีน ในประเด็นเหตุการณ์รัสเซีย-ยูเครน ในการเจรจากันของทั้งสองฝ่ายตลอดกว่าสองชั่วโมงนั้น มีสุภาษิตจีนอยู่สองคำที่ผู้นำจีนได้พูดต่อผู้นำสหรัฐอเมริกา นั่นก็คือคำว่า 一个巴掌拍不响/一個巴掌拍不響 Yīgè bāzhǎng pāi bù xiǎng (อีเก้อ ปาจาง ไพ ปู้เสีง) ตบมือข้างเดียวมันคงไม่ดัง (ยิ้มคำ

แปลมาจากเพลงของอริสมันต์) และอีกคำคือ 解铃还须系铃人/解鈴還須系鈴人 jiě líng hái xū xì líng rén (เจีย หลิง ไทซวี ซี หลิง เหวิน) ผู้ผูกกระดิ่งต้องเป็นผู้แก้กระดิ่งนั่นเอง หรือเรียนผูกต้องเรียนแก้ เรียนไทยได้จีนฉบับนี้ผู้เขียนจึงขอเล่านิทานเกี่ยวกับที่มาของสภาศิตที่ผู้นำจีนพูดในวันนั้นให้เข้าใจอีกทอดหนึ่ง แต่จะขอเล่าเพียงเรื่องเดียวก่อน คือ 解铃还须系铃人

จีนในช่วงถังใต้ 南唐 Nán Táng (หนานถัง) ของจีน (จีนในยุคแตกแยกหลังราชวงศ์ถังล่มสลาย ก่อให้เกิดยุคห้าราชวงศ์ โดยหนานถังคือหนึ่งในห้า) ที่วัดพุทธแห่งหนึ่งทางใต้ มีเจ้าอาวาสฉายาว่า 法灯/法燈 Fǎ dēng ฝ่าเติง (แสงธรรม) เป็นผู้ที่เข้าถึงธรรมขั้นสูง เป็นพระเถระชั้นผู้ใหญ่ของคหหนึ่งในยุคนั้น และเป็นที่เคารพของศิษยานุศิษย์ แต่ก็มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับตัวท่านเมื่อยังเด็กอยู่มากมาย หนึ่งในนั้นเกี่ยวข้องกับสภาศิตคำนี้ นั่นคือ เมื่อพระฝ่าเติงยังเป็นพระเด็กวัยรุ่นอยู่ เป็นคนที่ไม่ค่อยอยู่ในกรอบในกฎ ไม่ชอบการนั่งสวดมนต์อย่างเคร่งครัด ไม่ชอบการนั่งสมาธินานๆ สรุปลก็คือไม่ชอบเล่าเรียนตามครรลองของพระทั่วไป เขาจึงชอบหลบหนีไปเดินเล่นอยู่เสมอๆ ทำให้พระฝ่าเติงไม่เป็นที่ชอบใจของบรรดาศิษย์คนอื่นๆ และใครๆ ก็คิดว่าเขาไม่มีอนาคต จึงไม่มีใครคบด้วย มีแต่เจ้าอาวาสในยุคหนึ่ง ที่มองเห็นความสามารถของเขา และแน่ใจว่าพระฝ่าเติงคนนี้จะกลายเป็นพระเถระในอนาคตได้ จึงได้เพียรพยายามอบรมสั่งสอน พยายามเข้าใจพระฝ่าเติง และให้โอกาสพระฝ่าเติงเสมอๆ

ที่มาภาพ : <https://image.baidu.com/search>

มีครั้งหนึ่ง ขณะที่เจ้าอาวาสเทศนาธรรมให้แก่บรรดาลูกศิษย์ทั้งหมดอยู่นั้น เจ้าอาวาสได้ถามปริศนาธรรมข้อหนึ่งว่า กระดิ่งทองที่ผูกอยู่กับคอของเสือร้ายตัวหนึ่ง ใครจะเป็นผู้ไปแก้กระดิ่งทองใบนั้นได้ บรรดาลูกศิษย์ทั้งหลายได้แต่ขบขิบ ปริศากันนานแสนนาน ก็ไม่มีใครสามารถแก้ปริศนาธรรมนี้ได้ บังเอิญในขณะนั้น พระฝ่าเติงที่แอบไปเที่ยวเล่นกลับมา ก็เห็นทุกคนนั่งทำหน้าเคร่งเครียดกันอยู่ จึงเข้าไปสอบถาม แล้วท่านเจ้าอาวาสก็เมตตาจึงถามปริศนาธรรมข้ออีกกรอบหนึ่ง พระฝ่าเติงไม่คิดมากตอบอย่างสบายใจว่า 解铃还须系铃人 ใครเป็นคนผูกกระดิ่งทองนั้นไว้ที่คอเสือ คนผู้นั้นก็ต้องเป็นคนไปแก้กระดิ่งนั่นเองสิ สิ้นคำตอบ เจ้าอาวาสยิ้ม และก็เป็นที่แน่นอนว่า

ต่อมากาลภายหลังจาก เมื่อสิ้นเจ้าอาวาสองค์เดิมแล้ว เจ้าอาวาสองค์ใหม่ก็คือพระฝ่าเตียงนั่นเอง ต่อมา คำถามปริศนาธรรมนี้ก็ถูกใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศจีน ทั้งในหมู่นักบวชหรือฆราวาสทั่วไป จน กลายมาเป็นคำสุภาษิตจีน ซึ่งเราอาจย่อให้สั้นลงเหลือเพียงสี่คำก็ได้ คือ 解铃系铃/解铃系铃 jiě líng xì líng (เจี้ย หลิง ซี หลิง)

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：谁惹出来的麻烦，就由谁去解决。

成語比喻：誰惹出來的麻煩，就由誰去解決。

Chéngyǔ bǐyù: Shéi rě chūlái de máfan, jiù yóu shéi qù jiějué.

เจียงหฺวี ปี้ยวี : เจย เหวอ ชูไหล เตอะ หมาฝาน , จิว โหยว เจย ชวี เจี้ยเจว

สุภาษิตเปรียบว่า ใครสร้างปัญหาขึ้นมา ก็ให้คนนั้นไปแก้เอง

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

你跟她吵架，怎么让我去跟她讲呢？我说啊！解铃还须系铃人。

你跟她吵架，怎麼讓我去跟她講呢？我說啊！解鈴還須系鈴人。

Nǐ gēn tā chǎojià, zěnmē ràng wǒ qù gēn tā jiǎng ne? Wǒ shuō a! Jiě líng hái xū xì líng rén.

หนี่ เกิน ทา เจ้าเจี้ย, เจิ้นเมอะ ร้าง หวู้ ชวี เกิน ทา เจียง เนอะ, หวู้ ฉัว อา, เจี้ย หลิง ไหชวี ซี หลิง เหวริน.

คุณทะเลาะกับหล่อน แล้วจะให้ผมไปเคลียร์กับหล่อนได้อย่างไรล่ะ ผมว่านะ เรียนผูกก็ต้องเรียนแก้เอง

**เกาะติดทุกสถานการณ์จาก
Line @Matichon ได้ที่นี่**

คุณอาจสนใจข่าวนี้